

Kaznovani prvaški hujščaci. Poročali smo svoj čas o škandalu, ki sta ga vprzorila na kolodvoru v Pragerhofu sinova nadučitelja Reicha iz St. Janža dr. p. Ta dva zagržena pravaka, — prvi je gimnazijski profesor v Mostarju, drugi pa agent „banke Slavije“ v Ljubljani — sta se obnašala kakor divjaka. Celo ženskam sta obljubovala klofute. Agent Janezek Reich je tudi službo upravljalnega uradnika udaril in poškodoval. Zato je bil pri sodnji, na 14 dnevni zapora, plačilo 50 K za bolečine in sodnijskih troškov obsojen. 14 dni bode ta prvaški hujščaci torej v luknji premišljaval. In ta pretepač je rezervni oficir. Upamo, da bodejo oficirji tega gotovo od srbskega duha navdahnjenega fantalina primerno počastili. Sokriv je pa tudi njegov bratec, ki je c. k. gimnazijski profesor v Mostarju. Ne vemo, ali potrebujejo v Bozni-Hercegovini prvaške zagržence, ki ljubijo srbsko-slovenske ideale. Sramota je seveda tudi za nadučitelja Reicha, da je svoja sinova v takem duhu vzgajil. Ako bi dobila sinova zasluzeno kazneni, naj bi se oče za nos prijel . . .

Kaplan Krajnc, ki je dobil brco, da je iz Hoč v Žetale odletel, ta politično zagrženi hujščak je pisal županu g. Graschitschu ob priliki neke družinske nesreče nesramno pismo. Zato se ga je tožilo in žeognani poštenjak je bil na 30 K globe obsojen. O celi stvari nam pošlje naš dopisnik še poročilo. Za danes temu Kranjcemu le čestitamo! Kdor drugim jamo kopljje, — saj veste, kaj se mu zgodi, vi pretepeni kaplanček!

Okraini zastop ptujski imel je 19. t. m. plenarno zborovanje. V naslednjem podamo kratko poročilo: Predsedoval je načelnik in župan Jos. Ornig; vladajo je zastopal uradni vodja dr. Netolitzka, navzoči pa so bili sledeči člani okrajnega zastopa: dr. pl. Fichtenau, M. baron Kübeck, F. pl. Hellin, Jakob Matzun, Joh. Kasper, Jos. Fürst, Fr. Mahorič, Joh. Čuš, And. Windisch, Bl. Windisch, A. Brencič, Fr. Schostertsch, J. Rossmann, Leop. Slawitsch, Jos. Wrabl, Jakob Schampa, Maks Strasschill in A. Pototschnig. — Predsednik spominja se najprve umrlih dveh dolgoletnih članov okrajnega zastopa gg. Jos. Zelenkin in Joh. Wissenjak v gorskih besedah. V znamenje sožalja se dvignejo zborovalci raz svojih sedežev. Potem se je prešlo do dnevnega reda: — 1. Tajnik Pengou je prečital zapisnik zadnje plenarne seje, ki se je nameril na znanje. — 2. Predsednik je omenil potem dela na okrajnih cestah I. in II. razreda l. 1910 i. s.: nova zgradba okrajne ceste od Dornave v Salmannsdorf-Brezovec; se vzame na znanje. Istotako vloženje 218 cementnih cevi raznega kalibra na okrajnih cestah I. in II. razreda in nova zgradba 14 betonskih objektov. Nadalje se je vzel na znanje nakup 28 pingavskih plemenskih telic ter 17 yorkschirskih plemenskih mrjascov. Te živali se je kmetovalcem po znižani ceni za pleme oddalo. — Dolgost okrajnih cest se je vsled zgradbe novih cest od 1. januarja 1910 do 31. prosinca 1910 na 8 km 402 m zvišala, tako da znaša zdaj skupna dolgost okrajnih cest 233 km 208 m. — Z veliko zadovoljnostjo se je sprejelo na znanje predsednikovo opombo o sprejeti državnemu podpori v znesku 30.000 K za cestne zgradbe v po toči prizadetih krajev fare Polenšak. Istotako se je sprejelo z veseljem na

znanje odločitev upravnega sodišča glede konstituiranja okrajnega zastopa. Prvaški zastopniki so delali sicer malo klesne obraze, pa ne pomaga jim nič. — 3. Vprašanje regulacije potoka Grajene se je odložilo za prihodnjo sejo. — 4. Na predlog direktorja Kasperja, ki je v imenu revizijskega odbora govoril, dalo se je okrajnemu odboru glede proračuna za l. 1909, ki je v popolnem redu, absolutorij. — 5. Vzelo se je na znanje tudi slednje sklepe okrajnega odbora: a) sprejem posojila K 2500 za občino Klapovce za poplačilo troškov šolske zgradbe; b) sprejem posojila 1500 K za občino sv. Trojica v Halozah zaradi zaostankov v tekočem denarnem gospodarstvu; c) razdelitev in prepis paše opravičenem kat. občine Jabovec; d) razprodaja otčinskog travnika občine Breg in poraba skupnine za plačilo troškov občinske hiše; e) sprejem posojila za 500 K po občini Cirkovec za poplačilo izostalih šolsko-konkurenčnih doneskov z obrestmi ter obroki kapitala posojila za zgradbo šole. — 6. Dovolilo se je potem raznim občinam zvišanje občinskih doklad od 40—60%, i. s.: Sv. Andrej v Leskovcu 60%, sv. Barbara 60%, Dolena 59%, Dravce 60%, sv. Trojica 60%, Sv. Lizabeta 60%, Formin 45%, Gorenčica 60%, Gradiš 60%, Veliki Okič 60%, Velika Varnica 60%, Hruška-gora 59%, Hruškovec 60%, Jurovec 50%, Klapovce 50%, Lichtenegg 50%, Sv. Lovrenc slov. gor. 60%, Monsberg 60%, Novacerkev 50%, Zg. Pristova 60%, Polance 60%, Breg 55%, Jakušak 60%, Zavrč 50%, Sedlašek 60%, Skoršnjak 60%, Slatina 60%, Stadtberg 60%, Stojnce 60%, Stoporce 60%, Škola 55%, Ternovec 50%, Turškivrh 60%, Vareja 60%, Slov. vas 60%, Sv. Bolfenk 60%, Cirkovce 55%. Dovolitev dokladnih procentov za Ptujsko goro se pripusti okrajnemu odboru, ker predloženi proračun te občine še ni v redu. Prošnje za zvišanje doklad čez 60% se izroči deželnemu odboru. (Nadaljevanje poročila prihodnjič!).

Kmetijske shode z jako važnim dnevnim redom prireja znani napredni posestnik in naš gospodarski storučnik g. Škerlec iz Vičanec pri Veliki Nedelji. Tako je priredil vsled naprošče podružnice kmetijske družbe preteklo nedeljo, dne 18. t. m. zborovanje v Mali Nedelji pri Ljutomerju. Govoril je o pridelovanju krme, napravi novih travnikov, oz. kje vse in kako se dajo novi travniki napraviti, nadalje o setvi na najnovnejši način. Drugi shod se je vršil istega dne popoldne pri posestniku Košarju v Vodislavcih. G. Škerlec je govoril o svinjereji in brzoparišniku. Na obeh shodih je žel govornik mnogo priznanja in zahvale. Kmetijsko ljudstvo zna pač vedno bolj pomen gospodarskega poduka ceniti.

Ofertni razpis. Za zgradbo zdravilnega poslopja (Kurhaus) v Rogaški Slatini razpisuje deželni odbor še dela z umetnim kamenjem (K 7669/86) in dobavo pohištva (58.332 K). Oferte se sprejema do 5. januarja 1911. Vse natančnejše pogoje razvideti je iz tozadevnega inzerata današnje številke „Štajerc“.

Pogorela je hiša posestnika Zavrsnik v Mislinju. Sodnija baje preiskuje, ako ni posestnik dobro zavarovan hišo sam zažgal.

Slepapril je v Novicerki Franc Pustek s tem, da je delavsko knjižico ponaredil. Sodnija ga zasleduje.

Smrt v vodnjaku. V farovžu v sv. Lenartu pri Veliki Nedelji je čistil delavec Franc Kokot 40 m globoki vodnjak. Revež je vzel preslabo vrv in mu je težka posoda na glavo padla ter ga ubila. Nesrečnež zapušča vodo in 3 otroke. — Ljudje govorijo, da se je v tem vodnjaku tudi otroške kosti našlo. Mi o tej govorici nismo nicesar izvedeli. Ali vše kdo kaj?

7 letni ubijalec. V Sevnici sta se stepla 5 letni Martin Kladnik in neki 7 letni dečko. Zadnji je Martina v trebuh sunil. Drugi dan je Martin umrl in se sumi, da vsled tega sunka.

Ustrelil se je v Mariboru infanterist Franc Harrer 26. pešpolka. Vzrok samomora ni znan.

Zopet eden. V sv. Martnu pri Slov. Gradcu se širi splošno govorico, da ima mežnar Anton Kolar s svojo lastno hčerkko prepovedano razmerje. Hčerka je zdaj v drugem stanu. Mežnar in ona sta že zaprta. Oj ti pobožnost!

Prvaškega učitelja Miha Ratej iz Topolica so v Mariboru zaradi tatvine zaprli. Daleč je prišel . . .

Požar in — ? ? V Ptiju je pričelo goreti v Horvathovi hiši pri izdelovalcu inštrumentov Simonitschu. Požarniki in vojaki so ogenj pogasili. O celi zadevi se mnogo govori in zlasti zato, ker so bile nekatere prizadete osebe sodniji izročene. Kadarsa te ta temna stvar pojasni, izpregovorili bodoemo obširnej o nje. Doslej je vse le — govorica.

Umrl je v zgornji Radgoni župan in posestnik g. Jos. Kürbus. Bil je vedno vrli zagonovnik ljudskih pravic. Njegovo nesebično mišljenje je bilo vedno napredno. Boditi pokojniku zemljica lahka!

Iz Koroškega.

Pozor, prijatelji na Koroškem! Naš „Štajerc“ gledal je doslej vedno, da prinaša tudi iz Koroške kolikor mogoče novic in člankov. Zatasa velikanskega poloma farški posojilnic bil je n. pr. „Štajerc“ edini slovensko pisani list, ki je ljudstvu resnico brezobjzirno in očitno povabil. In tako je vedno: Kadar se gre za resnico in pravice ljudstva, takrat je list „Štajerc“ vedno na svojem mestu. . . Tudi v prihodnjem letu hočemo se zanimati za koroške razmere in hočemo braniti pravice naprednih Korošcev. Radi in veseli priznamo, da se je zlasti to leto za „Štajerc“ na Koroškem prav mnogo naredilo. Pridobili smo na stotine novih naročnikov. Ali z vsem tem še ni vse storjeno. Treba je po našem mnenju še več dela za „Štajerc“! Naš list mora biti v vsaki kmetski, obrtniški in delavski hiši, v vsaki napredni gostilni in kavarni itd. . . Prijatelji na Koroškem! Delajte za naš list, ki je največji slovensko pisani list v teh krajinah in je obenem najboljši in najcenejši! Čimveč naročnikov bodoemo imeli na Koroškem, tembolj se bode „Štajerc“ za tamkošnje — razmere zanimali. Razširjajte torej „Štajerc“!

Pravica velja na Koroškem! Pred porotniki v Celovcu vršila se je sodnijska razprava, ki je velezanimiva. Tožena sta bila kaplan Peter Serajnik, znani prvaški hujščak in moralčno propali človek, ki bi moral že davno izginuti in ki ga le Brejčeva stranka še drži, — in slavnati redaktev „Smira“, neki Otmar Mihalek, ki je pisar za prvaško-farške hujščake. Serajnik, katerega svinjarje je dr. Brejč svoj čas s tem zagovarjal, da je „bolan“, ta Serajnik, kateremu je občina dala spričevalo, da je „zu jeder Gemeinheit fähig“, ki je bil že zaradi predolgega jezika na en mesec strogega zapora in pozneje tudi še obsojen, — ta čedni gospod „duhovnik“ je namreč spisal v „Šmir“ članek proti g. nadučitelju Lecu. Mi danes ne moremo o temu procesu natanko poročati; ali govorili bodoemo še o tej stvari. Poročamo le, da je bil slavnati „redaktev“ Otmar Mihalek na 30 K globe obsojen, katere mu bodejo pač farji plačali. Tisti umazani Serajnik pa, ki se upa še danes pred oltar stopiti, čeprav bi ga pošteni koroški kmet niti v svoj hlev ne pustil, bil je obsojen na 6 tednov strogega zapora. Marš v luknjo, Serajnik!

Ljubezen do otrok je pridigoval naš Odrešenik. Kako slovenski duhovniki to ljubezen vpoštovajo, nam dokazuje sledeči dopis, ki smo ga sprejeli iz občine Ludmannsdorf: — „Ali mora otrok na dvojezični šoli že v prvi polovici prvega leta slovenske molitve znati?“

Veliki škandal.

Aretirali in zaprli so v Berlinu 24 letnega sorodnika londonskega poljanika, grofa Gersborta Wolff-Metternicha. Ta propali potomec visokega plemstva tožen je zaradi sleparke igre in goljufije. Šele pred par tedni se je z igralko Claire Valentin oženil. Sodnija bode njegove sleparje že na dan spravila. Ta slučaj je dokaz, da sleparji niso samo med reveži, marveč da se jih dobi tudi v najvišjih krogih plemstva. Naša slika kaže sleparja in njegovo ženo igralko Claire. Pravijo, da se hoče zdaj lepa Claire od zapretega moža ločiti pustiti. Razumemo zakaj! Babe so tudi tega grofa v nesrečo spravile, kakor se to že godi od Adamovih časov sem.

Ali imate bolečine?

Revmatične, gihične, glavobol, zobobol? Ali ste si vsled prehlajenja, prepiha kaj pridobili? Poskusite vendar bolečine odstranljajoče, ozdravljajoče, okrepčevalne sredstvo Fellerjev fluid z. n. „Elsafluid“. To je res dobro! To ni samo reklama! Poskusni tucat 5 K franko. Izdelovatelj samo apoteker Feller v Stubici, Elsaplatz Nr. 241 (Hrvatsko).